

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE -022/36/EK/18

Warszawa 24- 07-2018 r.

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

Warszawa

Wiceprezesa ZNP

Zarządy Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, odpowiadając na pismo z 26 czerwca 2018r. nr. DSKKZ-WOKZ.420.10.2018.AKdotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe i ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw z satysfakcją przyjął fakt, że zaproponowane przez związek w 2017 roku na Radzie Dialogu Społecznego kierunki zmian w kształceniu branżowym i technicznym zostały uwzględnione w projektowanej ustawie. Dostosowując szkolnictwo zawodowe do krajowego i lokalnego rynku pracy ważne jest to, że resort edukacji kontynuuje zapoczątkowaną już w 2012 roku reformę tak strukturalną jak i programową nakierowaną na ścisłą współpracę z pracodawcami w celu podniesienia jakości kształcenia zawodowego. Zdaniem ZNP to pozytywny kierunek – udoskonalać, poprawiać a nie niszczyć. Uwzględnione nasze propozycje to przede wszystkim wzmocnienie roli kształcenia praktycznego w technikach, uściślenie współpracy szkoły z pracodawcą oraz stworzenie zachęt finansowych dla pracodawców.

Jednakże przygotowana w tak szybkim tempie zmiana ustawowy – Prawo oświatowe zawiera szereg nieścisłości i budzi wątpliwości legislacyjne.

W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo oświatowe - w art.1 pkt. 4 brak jest definicji centrum kształcenia zawodowego. Należy doprecyzować przepisy związane z zadaniami tej placówki w szczególności w zakresie realizacji zajęć praktycznej nauki zawodu. Nasuwa się pytanie czy szkoła kształcąca w danym zawodzie i realizująca dotychczas wyłącznie część praktyczną w CKP może uruchomić kształcenie w nowym zawodzie omijając przepis art. 68 ust 7, gdzie zobowiązuje się dyrektora do nawiązania współpracy z pracodawcą. Budzi zastrzeżenia organizacja kształcenia zawodowego w branżowej szkole II stopnia, gdzie zajęcia te mają się odbywać w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych (art. 1 pkt. 44b). Jest to naszym zdaniem nienajlepsze rozwiązanie , gdyż w obecnym stanie prawnym funkcjonuje już liceum ogólnokształcące dla dorosłych, a realizacja kształcenia zawodowego odbywa się na kkz i w ten sposób osoby dorosłe mogą uzyskać wykształcenie średnie i po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe otrzymać dyplom. Na uznanie zasługuje wprowadzenie staży uczniowskich w technikach, lecz należy doprecyzować zapisy organizacji tych staży i zwolnień uczniów z praktyk zawodowych. W art.1 pkt.53 dodano art. 121a ust. 5, który daje dyrektorowi możliwość zwolnienia ucznia, który odbył staż z obowiązku odbycia praktyki zawodowej. Należy doprecyzować zapis – czy uczeń, który jest zwolniony z odbycia praktyki przebywa na terenie szkoły na innych zajęciach czy ma wydłużone wakacje.

W przepisach porządkujących w art.1 pkt.17 należy uwzględnić odesłanie w art.29 ust.1 pkt.3 artykułu 110 ust.3.

W art. 68 i 70 przepisów przejściowych należy zmienić odwołania (art.57 ust.2 pkt.1).

W ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty w sposób usystematyzowany zostały zredagowane przepisy dotyczące systemu egzaminów zawodowych, jednakże w art. 2 pkt. 6 lit. f należy doprecyzować zapis związany ze zwolnieniem od pracy egzaminatorów. Dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, który zawiera umowę z nauczycielem egzaminatorem minimum z miesięcznym wyprzedzeniem winien uzgodnić z dyrektorem szkoły,

który jest pracodawcą dla egzaminatora termin uczestnictwa danego egzaminatora w egzaminie zawodowym.

W art. 17 tj w ustawie z 6 września 2001 roku o transporcie

drogowym oraz w art. 31 tj. w ustawie z 5 stycznia 2011 roku o

kierujących pojazdami – naszym zdaniem należy wykreślić zapisy dotyczące rozpoczęcia przez uczniów od kl. I szkoły branżowej I stopnia przygotowania do uzyskania umiejętności kierowania pojazdem silnikowym w zakresie prawa jazdy kategorii C oraz C+E (zawód kierowca mechanik). Chodzi głównie o fakt, że dzieci 14 i 15 letnie mają być poddane badaniom psychologicznym w zakresie psychologii transportu. Poddajemy w wątpliwość – czy taki wiek dziecka to już ukształtowane predyspozycje do przygotowania uzyskania kwalifikacji w zawodzie kierowcy samochodu ciężarowego.

W ustawie z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela - w

art.6 pkt.8 lit. c proponujemy wprowadzenie zmian w art. 42 ust 3 w lp.5 wyraz „20” zastąpić wyrazem „18” w związku z tym, że ustawodawca powinien zrównać pensum godzin nauczycieli wykonujących pracę tak przedmiotów teoretycznych jak i praktycznej nauki zawodu w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, warsztatach szkolnych , centrach kształcenia zawodowego czy u pracodawcy. Wszyscy winni pracować z pensum 18 godzinnym. W tymże samym artykule w ust 7 pkt.3 lit. d - wymiar godzin nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze powinien zostać ujednolicony i wynosić 22 godziny.

W art. 6 pkt 10 projektu ustawy znajduje się zmiana do art. 64 KN, która w ust. 5b określa zasady nabycia urlopu wypoczynkowego przez dyrektora, wicedyrektora oraz innych nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w szkole.

Treść nowelizacji określonej w projektowanym art. 64 ust. 5b KN nie jest jasna. Nie wynika z niej bowiem wyraźnie, czy dotyczy ona sytuacji, kiedy: funkcja kierownicza jest powierzana w trakcie roku kalendarzowego nauczycielowi już zatrudnionemu w danej szkole, czy też dotyczy ona sytuacji, kiedy powierzenie funkcji kierowniczej następuje wraz z nawiązaniem stosunku pracy w danej szkole.

Jeżeli nowelizacja art. 64 ust. 5b KN dotyczy także nauczycieli już zatrudnionych w szkole, to powstaje z kolei dalsza wątpliwość czy wraz z powierzeniem funkcji kierowniczej nauczyciel nabywa prawo do proporcjonalnego urlopu wypoczynkowego dla dyrektorów za okres od września do grudnia, czy też nabywa prawo do urlopu dopiero wraz z początkiem kolejnego roku kalendarzowego. Taka sama wątpliwość powstaje także w sytuacji kiedy powierzenie funkcji kierowniczej następuje wraz z nawiązaniem stosunku pracy w danej szkole. Obecnie brak jest przepisów regulujących kwestie zmiany sposobu ustalania i udzielania urlopu wypoczynkowego w sytuacji, gdy powierzenie funkcji kierowniczej, lub odwołanie z tejże funkcji, następuje w trakcie roku kalendarzowego (w tym od 1 września). Dotyczy to np. sytuacji powierzenia funkcji kierowniczej w szkole z początkiem nowego roku szkolnego nauczycielowi, który wykorzystał już urlop wypoczynkowy w okresie ferii. Są to wątpliwości kluczowe z punktu widzenia stosowania przepisu, które muszą zostać wyjaśnione przed wprowadzeniem normy do obrotu prawnego. Projektowana regulacja art. 64 ust. 5b KN również nie odpowiada na te wątpliwości, dlatego powinna zostać przedredagowana w taki sposób, aby wynikająca z niej dyspozycja normatywna była jasna dla adresata normy.

W art. 6 pkt 11 projektu ustawy znajduje się zmiana do art. 66 KN, która w ust. 2 przewiduje możliwość skorzystania z urlopu uzupełniającego w wymiarze do 35 dni dla nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w szkole, którzy nie wykorzystali przysługującego im urlopu wypoczynkowego (art. 64 ust. 2a KN) ze względu na rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy.

W tym przypadku powstaje wątpliwość czy prawo do urlopu uzupełniającego powstaje także w sytuacji odwołania z funkcji kierowniczej w trakcie roku, ale bez rozwiązywania stosunku pracy. Takie sytuacje w praktyce działania oświaty są najczęstsze, więc ustawodawca powinien zająć stanowisko w kwestii ewentualnego ustalenia prawa do urlopu uzupełniającego w sytuacji odwołania z funkcji bez rozwiązywania stosunku pracy.

W art. 6 pkt 15 projektu ustawy treść art. 73 KN należy uzupełnić o regulację ust. 10k KN dotyczącą przesunięcia daty rozpoczęcia urlopu dla poratowania zdrowia i przedłużenia trwania urlopu o czas trwania procedury odwoławczej

przed wojewódzkim ośrodkiem medycyny pracy, jeżeli postępowanie odwoławcze odbywa się w trakcie orzeczonego urlopu.

W obecnym stanie prawnym ani Karta Nauczyciela, ani inne przepisy wydane na jej podstawie, nie określają dyspozycji normatywnej dotyczącej obligatoryjnego przesunięcia urlopu dla poratowania zdrowia o czas trwania procedury odwoławczej przed wojewódzkim ośrodkiem medycyny pracy. Taka kompetencja powinna być wyraźnie wskazana w treści art. 73 KN.

Rozpatrzenie odwołania przez komisję odwoławczą następuje często w okresie wskazanym w orzeczeniu lekarskim jako początek urlop dla poratowania zdrowia. Przy braku regulacji prawnych umożliwiających komisji odwoławczej zakreślenie terminu początkowego urlopu dla poratowania zdrowia po zakończeniu postępowania odwoławczego, skutkuje to faktycznym ograniczeniem wymiaru urlopu określonego w orzeczeniu lekarskim, jak również powoduje bezprawne uszczuplenie trzyletniego wymiaru urlopu dla poratowania zdrowia – wskazanego w treści art. 73 ust. 8 zd. drugie KN. Jest to z całą pewnością działanie wadliwe, które powinno zostać uregulowane w toku nowelizacji art. 73 KN.

ZNP proponuje w art. 73 po ust. 10j dodać się ust.10k w brzmieniu:

„10k. W przypadku potwierdzenia potrzeby udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia przez organ odwoławczy, o którym mowa w ust. 10d, rozpoczęcie urlopu dla poratowania zdrowia ulega przesunięciu o okres trwania postępowania odwoławczego, jeżeli postępowanie przebiega w trakcie urlopu wskazanego w treści orzeczenia lekarskiego.”

Należy również doprecyzować przepisy związane ze szkoleniami branżowymi dla nauczycieli – na jakich zasadach i w jakim czasie mają się odbywać (art. pkt. 14 - zmiana art.70c).

W Karcie Nauczyciela zdaniem ZNP należy wykreślić regulacje, które zaczną obowiązywać od 1 września 2018 roku, a odnoszące się do nowej formuły oceny pracy i przyjętych zmian w zakresie awansu zawodowego nauczycieli.

Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie ocenia powiązanie oceny pracy z awansem zawodowym nauczycieli. W pismach i opiniach kierowanych

do Pani Minister wielokrotnie daliśmy temu wyraz, stwierdzając między innymi, że bez wyeliminowania wszystkich poważnych mankamentów nowej koncepcji oceny pracy nauczyciela nie wpłynie ona na podniesienie jakości pracy szkoły, nie wpłynie na poprawę efektywności pracy szkół i placówek, a także pozytywnie nie wpłynie na motywację nauczycieli do prawidłowego rozwoju. Istnieje poważne ryzyko, że sztucznie sformalizowana procedura oceny skłaniać będzie do formalnego tylko dostosowania się do niezrozumiałych i nieakceptowanych przez ocenianych nauczycieli wymogów, stanie się kolejnym biurokratycznym obciążeniem lub będzie wyłącznie narzędziem antagonizowania środowiska szkolnego.

Wydane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu oceny pracy nauczycieli to zaprzeczenie usprawnienia procesu dokonywania oceny pracy nauczyciela co rzekomo miało być głównym celem reformy oceniania.

Mnogość kryteriów, które ma spełnić nauczyciel i wskaźniki opracowane przez dyrektorów w 25 tysiącach regulaminów spowodują nieporównywalność i różnorodność oceny w skali kraju. Zaproponowany sposób punktowania spełnienia kryteriów przy liczbie wskaźników przekraczających liczbę osiągniętych punktów daje możliwość dowolności i nie ma nic wspólnego z obiektywną oceną.

Stosowana przez MEN praktyka umieszczania na stronie internetowej resortu przykładowych regulaminów wskaźników jest zaprzeczeniem zapisów ustawy, a także pokazuje, iż propozycje ZNP prezentowane podczas prac legislacyjnych w Sejmie idące w kierunku ujednolicenia regulaminów były słuszne. Czas przyjmowania regulaminów tworzonych w ogromnym tempie, absurdalność rozwiązań, bylejakość, a także niedoróbki prawne, które staną się źródłem niepotrzebnych konfliktów między dyrektorami a związkami zawodowymi są dowodem złych zapisów ustawowych.

Przykładem absurdalności rozwiązań jest zapis w ustawie dotyczący opracowania przez Kuratorów Oświaty regulaminów wskaźników dla dyrektorów szkół i placówek. Przyjmowanie regulaminów w drodze porozumienia między organem nadzoru, a organem prowadzącym to zapis dobry ale nierealny zwłaszcza ze względu na tempo prac.

Otrzymywane z kuratoriów oświaty do zaopiniowania przez zarządy okręgów ZNP regulaminy wskaźników dla dyrektorów pokazują na obchodzenie prawa przez te kuratoria, nadinterpretację, a także wychodzenie poza materie ustawy. Dotyczy to między innymi opracowania wskaźników dla dyrektorów, którzy realizują pensum dydaktyczne.

Wobec powyższego zachodzi konieczność zmian ustawowych w zakresie nowej formuły oceny pracy. ZNP nie uchyl się od potrzeby oceny pracy nauczycieli, ona obowiązuje również dzisiaj.

Każda zmiana w tym zakresie wymaga czasu i pogłębionej dyskusji. Tworzenie rozwiązań bez przemyśleń w ekspresowym tempie nie wpłynie na poprawę jakości pracy, przeciwnie wywoła chaos i bałagan organizacyjny.

Z poważaniem

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Buszczyński

